Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Fjerde Afdeling)

17. december 2015*

»Præjudiciel forelæggelse — område med frihed, sikkerhed og retfærdighed — direktiv 2005/85/EF — minimumsstandarder for procedurer for tildeling og fratagelse af flygtningestatus i medlemsstaterne — artikel 39 — adgang til effektive retsmidler — flere på hinanden følgende asylansøgninger — ikke opsættende virkning af et retsmiddel iværksat til prøvelse af en afgørelse fra en kompetent national myndighed om ikke yderligere at behandle en fornyet asylansøgning — social sikring — Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder — artikel 19, stk. 2 — artikel 47«

I sag C-239/14,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF, indgivet af tribunal du travail de Liège (arbejdsretten i Liège, Belgien) ved afgørelse af 7. maj 2014, indgået til Domstolen den 14. maj 2014, i sagen:

Abdoulaye Amadou Tall

mod

Centre public d'action sociale de Huy,

procesdeltagere:

Agence fédérale pour l'accueil des demandeurs d'asile (Fedasil),

har

DOMSTOLEN (Fjerde Afdeling)

sammensat af formanden for Tredje Afdeling, L. Bay Larsen (refererende dommer), som fungerende formand for Fjerde Afdeling, og dommerne J. Malenovský, M. Safjan, A. Prechal og K. Jürimäe,

generaladvokat: P. Cruz Villalón

justitssekretær: fuldmægtig V. Tourrès,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 6. maj 2015,

efter at der er afgivet indlæg af:

— Abdoulaye Amadou Tall ved avocat D. Andrien

— Centre public d'action sociale de Huy ved avocats S. Pierre og A. Fischer

* Processprog: fransk.

— Agence fédérale pour l'accueil des demandeurs d'asile (Fedasil) ved advocaat A. Detheux

— den belgiske regering ved M. Jacobs, C. Pochet og S. Vanrie, som befuldmægtigede

— den ungarske regering ved M. Fehér og G. Koós, som befuldmægtigede

— Europa-Kommissionen ved M. Condou-Durande, som befuldmægtiget,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 3. september 2015,

afsagt følgende

Dom

1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af artikel 39 i Rådets direktiv 2005/85/EF af 1. december 2005 om minimumsstandarder for procedurer for tildeling og fratagelse af flygtningestatus i medlemsstaterne (EUT L 326, s. 13) og artikel 47 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder (herefter »chartret«).

2 Denne anmodning er blevet fremsat inden for rammerne af en tvist mellem Abdoulaye Amadou Tall og Centre public d'action sociale de Huy (socialkontoret i Huy, Belgien, herefter »CPAS«) vedrørende den af dette kontor trufne afgørelse om ophør af Abdoulaye Amadou Talls sociale bistand.

Retsforskrifter

EMRK

3 I artikel 3 i den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder, undertegnet i Rom den 4. november 1950 (herefter »EMRK«), med overskriften »Forbud mod tortur« bestemmes:

»Ingen må underkastes tortur og ej heller umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf.«

4 EMRK's artikel 13 med overskriften »Adgang til effektive retsmidler« har følgende ordlyd:

»Enhver, hvis rettigheder og friheder efter denne konvention er blevet krænket, skal have adgang til effektive retsmidler herimod for en national myndighed, uanset om krænkelsen er begået af personer, der handler i embeds medfør.«

EU-retten

Direktiv 2005/85

5 Ottende betragtning til direktiv 2005/85 har følgende ordlyd:

»Dette direktiv respekterer de grundlæggende rettigheder og overholder de principper, som bl.a. anerkendes i [chartret].«

6 15. betragtning til dette direktiv lyder:

»Indgiver en ansøger en fornyet ansøgning uden at fremlægge nyt bevismateriale eller nye argumenter, vil det være ude af proportion at pålægge medlemsstaterne at gennemføre hele behandlingsproceduren på ny. I så fald bør medlemsstaterne kunne vælge mellem forskellige procedurer, der omfatter undtagelser fra de garantier, ansøgeren normalt er omfattet af.«

7 27. betragtning til nævnte direktiv har følgende ordlyd:

»Det afspejler et grundlæggende princip i [EU-]retten, at de afgørelser, der træffes vedrørende en asylansøgning og fratagelse af flygtningestatus, omfattes af et effektivt retsmiddel ved en ret i den betydning, som anvendes i artikel 234 [TEUF]. Retsmidlets effektivitet, også for så vidt angår behandling af de relevante omstændigheder, afhænger af den enkelte medlemsstats administrative og retlige system betragtet som en helhed.«

8 Samme direktivs artikel 7 med overskriften »Ret til at forblive i medlemsstaten under behandlingen af ansøgningen« har følgende ordlyd:

»1. Ansøgere har lov til at forblive i medlemsstaten, men kun med henblik på proceduren og indtil den besluttende myndighed har truffet afgørelse efter de procedurer i første instans, der er fastsat i kapitel III. Denne ret til at forblive giver ikke ret til opholdstilladelse.

2. Medlemsstaterne må kun indrømme en undtagelse fra denne regel, hvis en fornyet ansøgning ikke vil blive realitetsbehandlet, jf. artikel 32 og 34, eller hvis de vil overgive eller udlevere en person til enten en anden medlemsstat i henhold til forpligtelser, der følger af en europæisk arrestordre […], eller til et tredjeland eller til internationale straffedomstole eller -tribunaler.«

9 I artikel 24 i direktiv 2005/85 med overskriften »Specifikke procedurer« bestemmes:

»1. Medlemsstaterne kan fastsætte følgende specifikke procedurer som en undtagelse fra de grundlæggende principper og garantier i kapitel II:

a) en indledende undersøgelse med det formål at behandle sager, der er omfattet af afdeling IV

[...]«

10 Nævnte direktivs artikel 32 med overskriften »Fornyede ansøgninger« fastsætter følgende:

»[...]

2. Endvidere kan medlemsstaterne anvende en særlig procedure, jf. stk. 3, hvis en person indgiver en fornyet ansøgning:

[...]

b) efter at der er truffet afgørelse om den tidligere ansøgning. Medlemsstaterne kan også beslutte først at anvende denne procedure, når der er truffet endelig afgørelse.

3. En fornyet asylansøgning underkastes først en indledende undersøgelse af, om der, efter at den pågældende har frafaldet sin tidligere ansøgning, eller efter den i denne artikels stk. 2, litra b), omhandlede afgørelse om den pågældendes ansøgning er fremkommet nye oplysninger eller elementer af betydning, eller ansøgeren har fremlagt sådanne, med henblik på at fastslå, om den pågældende kan anerkendes som flygtning i henhold til [Rådets] direktiv 2004/83/EF [af 29. april 2004 om fastsættelse

af minimumsstandarder for anerkendelse af tredjelandsstatsborgere eller statsløse som flygtninge eller som personer, der af anden grund behøver international beskyttelse, og indholdet af en sådan beskyttelse (EUT L 304, s. 12)].

4. Hvis der efter den i denne artikels stk. 3 omhandlede indledende undersøgelse er fremkommet nye elementer eller oplysninger, eller hvis ansøgeren fremlægger sådanne oplysninger, som i væsentligt omfang gør det sandsynligt, at ansøgeren kan anerkendes som flygtning i henhold til direktiv 2004/83/EF, realitetsbehandles ansøgningen i overensstemmelse med kapitel II.

5. Medlemsstaterne kan i overensstemmelse med deres nationale lovgivning beslutte at realitetsbehandle en fornyet ansøgning, hvis der er andre årsager til at genoptage en procedure.

6. Medlemsstaterne kan dog kun beslutte at realitetsbehandle ansøgningen, hvis ansøgeren uden egen skyld var ude af stand til at gøre rede for de forhold, der er omhandlet i denne artikels stk. 3, 4 og 5 under den tidligere procedure, navnlig ved at udøve vedkommendes ret til et effektivt retsmiddel i henhold til artikel 39.

[...]«

11 Artikel 34 i direktiv 2005/85 med overskriften »Procedureregler« bestemmer i stk. 2:

»Medlemsstaterne kan i deres nationale lovgivning fastsætte regler for den indledende undersøgelse, jf. artikel 32. […]

[…]

Reglerne må ikke gøre det umuligt for en asylansøger at få adgang til en ny procedure, og de må ikke medføre, at denne adgang i praksis bortfalder eller begrænses væsentligt.«

12 Dette direktivs artikel 39 med overskriften »Retten til effektive retsmidler« præciserer:

»1. Medlemsstaterne sikrer, at asylansøgere har ret til effektive retsmidler ved en ret i forbindelse med følgende:

[...]

c) en afgørelse om ikke yderligere at behandle en fornyet ansøgning i henhold til artikel 32 og 34

[...]

2. Medlemsstaterne fastsætter tidsfrister eller andre nødvendige bestemmelser for ansøgerens ret til effektive retsmidler som omhandlet i stk. 1.

3. Medlemsstaterne fastsætter om nødvendigt regler i overensstemmelse med deres internationale forpligtelser med hensyn til

a) om retsmidlerne som omhandlet i stk. 1 skal bevirke, at ansøgere får lov til at forblive i den pågældende medlemsstat, indtil behandlingen af deres sag er afsluttet, og

b) muligheden for retsmidler eller beskyttende foranstaltninger, såfremt retsmidlet som omhandlet i stk. 1 ikke giver ansøgerne lov til at forblive i den pågældende medlemsstat, indtil behandlingen af deres sag er afsluttet. Medlemsstaten kan også fastsætte et ex officio-retsmiddel [...]

[...]«

Direktiv 2008/115/EF

13 Artikel 6, stk. 2, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/115/EF af 16. december 2008 om fælles standarder og procedurer i medlemsstaterne for tilbagesendelse af tredjelandsstatsborgere med ulovligt ophold (EUT L 348, s. 98) med overskriften »Afgørelse om tilbagesendelse« fastsætter i stk. 1:

»Medlemsstaterne træffer afgørelse om tilbagesendelse vedrørende enhver tredjelandsstatsborger, som opholder sig ulovligt på deres område, jf. dog de undtagelser, der er anført i stk. 2-5.«

14 Dette direktivs artikel 13 bestemmer:

»1. Den pågældende tredjelandsstatsborger skal have adgang til effektive retsmidler til at klage over eller søge prøvning af afgørelser vedrørende tilbagesendelse som omhandlet i artikel 12, stk. 1, ved en kompetent retslig eller administrativ myndighed eller et kompetent organ, sammensat af medlemmer, der er upartiske og er sikret uafhængighed.

2. Myndigheden eller organet, jf. stk. 1, skal have beføjelse til at prøve afgørelser vedrørende tilbagesendelse som omhandlet i artikel 12, stk. 1, herunder mulighed for midlertidigt at suspendere afgørelsernes fuldbyrdelse, medmindre midlertidig suspension allerede finder anvendelse i medfør af national lovgivning.

[…]«

Belgisk ret

15 Artikel 4 i loi du 12 janvier 2007 sur l'accueil des demandeurs d'asile (lov af 12.1.2007 om modtagelse af asylansøgere) (*Moniteur belge* af 7.5.2007, s. 24027, herefter »lov om modtagelse«) i den affattelse, der finder anvendelse på de faktiske omstændigheder i hovedsagen, bestemmer:

»Myndigheden kan afgøre, at en asylansøger, der indgiver en fornyet asylansøgning, ikke kan drage fordel af nærværende lovs artikel 6, stk. 1 i forbindelse med behandlingen af dennes ansøgning, så længe Office des étrangers [udlændingekontoret] ikke har overført sagen til Commissariat général aux réfugiés et aux apatrides [generaldirektoratet for flygtninge og statsløse personer] [...], og der foreligger en individuelt begrundet afgørelse [...]«

16 Nævnte lovs artikel 6, stk. 2, fastsætter:

»Enhver asylansøger har ret til materiel bistand regnet fra det tidspunkt, hvor der ansøges om asyl, og under hele proceduren, jf. dog artikel 4, 4/1 og 35/2 i nærværende lov. Såfremt asylproceduren fører til et afslag, ophører den materielle bistand, når fristen for fuldbyrdelse af påbuddet til asylansøgeren om at forlade landet er udløbet.

[...]«

17 Artikel 57, stk. 2, i loi du 8 juillet 1976 organique des centres publics d'action sociale (organisk lov af 8.7.1976 om offentlige socialcentre) bestemmer:

»[...]

En udlænding, der har erklæret sig som flygtning og har ansøgt om at blive anerkendt som sådan, opholder sig ulovligt i kongeriget, når asylansøgningen er blevet afslået, og den pågældende udlænding er blevet meddelt påbud om at forlade området.

Den sociale bistand, der er tilkendt en udlænding, og som faktisk udbetales til ham på det tidspunkt, hvor han meddeles et påbud om at forlade landet, ophører med undtagelse af akut lægehjælp den dag, hvor udlændingen reelt forlader landet, og senest den dag, hvor fristen for påbuddet om at forlade landet udløber.

[...]«

18 I henhold til artikel 39/1, 39/2, stk. 1, tredje afsnit, artikel 39/76, artikel 39/82, stk. 4, andet afsnit, og artikel 57/6/2, i loi du 15 décembre 1980 sur l'accès du territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers (lov af 15.12.1980 om udlændinges adgang til landet, ophold, etablering og udsendelse) (*Moniteur belge* af 31.12.1980, s. 1584, herefter »loven af 1980«) i den affattelse, som finder anvendelse på de faktiske omstændigheder i hovedsagen, kan en nægtelse af at behandle en fornyet asylansøgning kun anfægtes ved anlæggelse af et annullationssøgsmål og et søgsmål med påstand om udsættelse i ekstreme hastetilfælde.

Tvisten i hovedsagen og det præjudicielle spørgsmål

19 Abdoulaye Amadou Tall, som er senegalesisk statsborger, indgav en første ansøgning om asyl i Belgien, og afslaget herpå blev stadfæstet ved afgørelse truffet af Conseil du contentieux des étrangers (forvaltningsdomstol i udlændingesager) den 12. november 2013.

20 Den pågældende påklagede denne afgørelse til Conseil d'État (statsrådet), som ved dom af 10. januar 2014 afgjorde, at denne klage ikke kunne antages til realitetsbehandling.

21 Den 16. januar 2014 indgav Abdoulaye Amadou Tall en anden asylansøgning, idet han påberåbte sig oplysninger, som angiveligt var nye.

22 Ved afgørelse af 23. januar 2014 afviste Commissariat général aux réfugiés et aux apatrides (generaldirektoratet for flygtninge og statsløse personer) at realitetsbehandle denne anden asylansøgning.

23 Ved afgørelse af 27. januar 2014 indstillede CPAS med virkning fra den 10. januar 2014 Abdoulaye Amadou Talls sociale bistand med den begrundelse, at dette organ som følge af den anden asylansøgning, som den pågældende havde indgivet, »ikke længere [var] beføjet til at yde social bistand svarende til integrationsydelsen eller at yde lægehjælp«.

24 Den 10. februar 2014 blev Abdoulaye Amadou Tall meddelt et påbud om at forlade området.

25 Den 19. februar 2014 påklagede Abdoulaye Amadou Tall afvisningen af at realitetsbehandle hans anden asylansøgning til Conseil du contentieux des étrangers (forvaltningsdomstol i udlændingesager).

26 Sideløbende med denne klage har Abdoulaye Amadou Tall den 27. februar 2014 anlagt sag ved den forelæggende ret til prøvelse af CPAS's afgørelse om ophør af den sociale bistand.

27 Den forelæggende ret har antaget det anlagte søgsmål til prøvelse og givet medhold, for så vidt som søgsmålet vedrører perioden fra den 10. januar 2014 til den 17. februar 2014, med den begrundelse, at den i hovedsagen omhandlede afgørelse om ophør af den sociale bistand i henhold til de relevante nationale bestemmelser kun kunne få virkning fra datoen for udløbet af fristen for at forlade landet frivilligt, som blev meddelt i påbuddet om at forlade området, dvs. den 18. februar 2014.

28 Hvad angår den sociale bistand, som Abdoulaye Amadou Tall har hævdet fortsat at have ret til fra den 18. februar 2014, har den forelæggende ret anført, at den pågældende ikke i henhold til national ret havde mulighed for at anlægge sag for en ret med fuld prøvelsesret og med opsættende virkning til

prøvelse af afgørelsen om afvisning af at realitetsbehandle den anden asylansøgning. Ifølge denne ret er de eneste retsmidler, der er fastsat i gældende national ret til prøvelse af en afgørelse om afvisning på at realitetsbehandle en fornyet asylansøgning, således kun annullationssøgsmål og søgsmål med påstand om udsættelse i »ekstreme hastetilfælde«, og da disse ikke kan tillægges opsættende virkning, fratages den omhandlede person retten til ophold og social bistand.

29 Tribunal du travail de Liège (arbejdsretten i Liège) har på den baggrund besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»I henhold til artikel 39/1 i lov af 15. december 1980 […], sammenholdt med samme lovs artikel 39/2, stk. 1, tredje afsnit, artikel 39/76, artikel 39/82, stk. 4, andet afsnit, litra d), og artikel 57/6/2, kan en nægtelse af at behandle en fornyet asylansøgning kun anfægtes ved anlæggelse af en sag med påstand om annullation og en sag med påstand om udsættelse i ekstreme hastetilfælde. Er disse søgsmål, når de hverken tillader fuld prøvelse eller har opsættende virkning, og ansøgeren hverken har ret til ophold eller materiel bistand under prøvelsen, forenelige med kravene i artikel 47 i [chartret] og artikel 39 i direktiv 2005/85 [...], hvori der fastsættes ret til effektive retsmidler?«

Om det præjudicielle spørgsmål

Formaliteten

30 CPAS, Fedasil, den belgiske regering og Europa-Kommissionen har gjort gældende, at det præjudicielle spørgsmål ikke kan antages til realitetsbehandling. De har således anført, at ikrafttræden den 31. maj 2014, dvs. efter Domstolens modtagelse af den foreliggende anmodning om præjudiciel afgørelse, af loi du 10 avril 2014 portant dispositions diverses concernant la procédure devant le Conseil du contentieux des étrangers et devant le Conseil d'État (lov af 10.4.2014 om visse bestemmelser om sager ved forvaltningsdomstolen i udlændingesager og statsrådet, herefter »loven af 2014«), om ændring af loven af 15. december 1980, i medfør af de i artikel 26 fastsatte overgangsbestemmelser har medført, at det af Abdoulaye Amadou Tall iværksatte retsmiddel til prøvelse af afgørelsen om afvisningen af at realitetsbehandle hans anden asylansøgning er blevet tillagt opsættende virkning, og at han har fået anerkendt retten til materiel bistand, mens sagen behandles.

31 Domstolen har anmodet den forelæggende ret om at give den oplysning om konsekvenserne af loven af 10. april 2014's ikrafttræden for både tvisten i hovedsagen og for den præjudicielle forelæggelse, og om at præcisere, om denne tvist stadig verserer for denne ret, og i bekræftende fald, om et svar fra Domstolen er nødvendigt for at træffe afgørelse i nævnte tvist.

32 Den forelæggende ret har i sit svar, som er indgået til Domstolen den 19. januar 2015, anført, at denne tvist, for så vidt som den vedrører perioden fra den 18. februar 2014 til den 31. maj 2014, stadig verserede for denne ret.

33 Den 28. maj 2015 har Fedasil desuden for Domstolen fremlagt en kopi af dom nr. 56/2015 afsagt af Cour constitutionnelle belges [den belgiske forfatningsdomstol] den 7. maj 2015. Forfatningsdomstolen, som ligeledes havde fået forelagt et præjudicielt spørgsmål af den forelæggende ret om de i hovedsagen omhandlede nationale bestemmelsers forenelighed med den belgiske forfatning, sammenholdt med EMRK, fastslog, at henset til loven af 10. april 2014's ikrafttræden og til de i artikel 26 fastsatte overgangsbestemmelser finder denne lov anvendelse på den af Abdoulaye Amadou Tall indledte sag for Conseil du contentieux des étrangers (forvaltningsdomstol i udlændingesager), og besluttede at hjemvise sagen til denne forelæggende ret med henblik på, at denne sidstnævnte kan foretage en fornyet behandling af sagen og vurdere, om det præjudicielle spørgsmål for Cour constitutionnelle stadig er nødvendigt.

34 I denne henseende bemærkes, at det inden for rammerne af den procedure, der er indført ved artikel 267 TEUF, udelukkende tilkommer den nationale retsinstans, som tvisten er indbragt for, og som har ansvaret for den retsafgørelse, som skal træffes, på grundlag af omstændighederne i den konkrete sag at vurdere, såvel om en præjudiciel afgørelse er nødvendig for, at den kan afsige dom, som relevansen af de spørgsmål, den forelægger Domstolen. Når de stillede spørgsmål vedrører fortolkningen af EU-retten, er Domstolen derfor principielt forpligtet til at træffe afgørelse herom. Den formodning for, at de præjudicielle spørgsmål, som en national ret har forelagt, er relevante, kan kun undtagelsesvis afkræftes, såfremt det klart fremgår, at den ønskede fortolkning af EU-retten savner enhver forbindelse med realiteten i hovedsagen eller dennes genstand, når problemet er af hypotetisk karakter, eller når Domstolen ikke råder over de faktiske og retlige oplysninger, som er nødvendige for, at den kan foretage en sagligt korrekt besvarelse af de stillede spørgsmål (dom FOA, C-354/13, EU:C:2014:2463, præmis 45 og den deri nævnte retspraksis).

35 Det skal i øvrigt også bemærkes, at det under en præjudiciel forelæggelse ikke tilkommer Domstolen at udtale sig om fortolkningen af de nationale bestemmelser eller at afgøre, om den forelæggende rets fortolkning heraf er korrekt. Alene de nationale domstole har nemlig kompetence til at udtale sig om fortolkningen af national ret (dom Samba Diouf, C-69/10, EU:C:2011:524, præmis 59 og den deri nævnte retspraksis).

36 Det følger heraf, at det ikke tilkommer Domstolen at udtale sig om spørgsmål om, hvorvidt den nye lovs overgangsbestemmelser skal fortolkes således, at denne lov finder anvendelse med tilbagevirkende kraft på Abdoulaye Amadou Talls situation, herunder for den omtvistede periode, som den forelæggende ret har henvist til i sit svar af 19. januar 2015 på den anmodning om oplysninger, som Domstolen havde fremsendt til den.

37 Det fremgår dermed ikke klart, at den fortolkning af EU-retten, som den forelæggende ret har ønsket, ikke er nødvendig for sidstnævnte for at bilægge den i hovedsagen omhandlede tvist.

38 Det foreliggende præjudicielle spørgsmål kan således antages til realitetsbehandling.

Om realiteten

39 Med det præjudicielle spørgsmål ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om artikel 39 i direktiv 2005/85, sammenholdt med chartrets artikel 47, skal fortolkes således, at den er til hinder for en national lovgivning, som ikke foreskriver opsættende virkning for et retsmiddel iværksat til prøvelse af en afgørelse, såsom den i hovedsagen omhandlede afgørelse, om ikke yderligere at behandle en fornyet asylansøgning.

40 Det skal indledningsvis bemærkes, at den anden asylansøgning, som Abdoulaye Amadou Tall indgav, således skal anses for at være en »fornyet ansøgning« som omhandlet i artikel 32 i direktiv 2005/85, og at afvisningen fra Commissariat général aux réfugiés et aux apatrides (generaldirektoratet for flygtninge og statsløse personer) af at behandle denne ansøgning svarer til en »afgørelse om ikke yderligere at behandle en fornyet ansøgning« som omhandlet i dette direktivs artikel 39, stk. 1, litra c).

41 I nævnte direktivs artikel 39 fastlægges de kendetegn, som retsmidler, der kan iværksættes til prøvelse af bl.a. en afgørelse om ikke yderligere at behandle en fornyet asylansøgning, skal have, og i artikel 24 med overskriften »Specifikke procedurer« fastsættes medlemsstaternes mulighed for at fastsætte specifikke procedurer som en undtagelse fra de grundlæggende principper og garantier i dette samme direktivs kapitel II.

42 Det skal afgøres, om de nævnte artikler skal fortolkes således, at de er til hinder for en national lovgivning, som ikke foreskriver opsættende virkning for et retsmiddel iværksat til prøvelse af en afgørelse, såsom den i hovedsagen omhandlede, om ikke yderligere at behandle en fornyet

asylansøgning, og som fratager den person, der har iværksat et sådant retsmiddel, efter afslaget på en tidligere ansøgning om asyl, retten til navnlig økonomisk bistand, indtil der er truffet afgørelse efter iværksættelsen af retsmidlet i forhold til en sådan afgørelse.

43 Indledningsvis skal det fremhæves, at procedurerne ifølge direktiv 2005/85 udgør minimumsstandarder, og at medlemsstaterne i flere henseender råder over en skønsmargin i forbindelse med gennemførelsen af disse bestemmelser under hensyntagen til særegenhederne i national ret (dom Samba Diouf, C-69/10, EU:C:2011:524, præmis 29).

44 Det bemærkes, at artikel 39 i direktiv 2005/85, som bekræfter det grundlæggende princip om retten til effektive retsmidler, pålægger medlemsstaterne at sikre asylansøgeres ret til effektive retsmidler ved en ret i forbindelse med de retsakter, der er opregnet i stk. 1.

45 I denne henseende fremgår det af nævnte direktivs artikel 39, stk. 1, litra c), at medlemsstaterne sikrer, at asylansøgere har ret til effektive retsmidler i forbindelse med »en afgørelse om ikke yderligere at behandle en fornyet ansøgning i henhold til [dette samme direktivs] artikel 32 og 34«.

46 Desuden bemærkes, som det fremgår af 15. betragtning til direktiv 2005/85, at indgiver en ansøger en fornyet ansøgning uden at fremlægge nyt bevismateriale eller nye argumenter, vil det være ude af proportion at pålægge medlemsstaterne at gennemføre hele behandlingsproceduren på ny, og at medlemsstaterne i så fald bør kunne vælge mellem forskellige procedurer, der omfatter undtagelser fra de garantier, ansøgeren normalt er omfattet af.

47 I henhold til artikel 32, stk. 2, litra b), i direktiv 2005/85 kan der træffes en afgørelse om ikke yderligere at behandle en fornyet ansøgning inden for rammerne af en »særlig procedure«, efter en procedure, der i følge nævnte direktivs artikel 32, stk. 3, består i en indledende undersøgelse af bl.a., om der, efter at den i denne artikels stk. 2, litra b), omhandlede afgørelse om den pågældende ansøgers tidligere ansøgning er fremkommet nye oplysninger eller elementer af betydning, eller ansøgeren har fremlagt sådanne, med henblik på at fastslå, om den pågældende kan anerkendes som flygtning.

48 Under alle omstændigheder præciseres det i artikel 32, stk. 4, i direktiv 2005/85, at ansøgningen realitetsbehandles i overensstemmelse med dette direktivs kapitel II om de grundlæggende principper og garantier, hvis der efter denne indledende undersøgelse er fremkommet nye elementer eller oplysninger, eller hvis ansøgeren fremlægger sådanne oplysninger, som i væsentligt omfang gør det sandsynligt, at ansøgeren kan anerkendes som flygtning. Hvis den fornyede ansøgning ikke bliver realitetsbehandlet efter nævnte indledende undersøgelse, hvilket er tilfældet i hovedsagen, kan medlemsstaterne derimod i medfør af nævnte direktivs artikel 7, stk. 2, indrømme en undtagelse fra den regel, der er nævnt i stk. 1 i denne artikel, hvorefter asylansøgere har lov til at forblive i medlemsstaten, men kun med henblik på proceduren.

49 Det følger a fortiori heraf, at medlemsstaterne kan bestemme, at et retsmiddel iværksat til prøvelse af en afvisning af at realitetsbehandle en fornyet asylansøgning, således som det er tilfældet i hovedsagen, ikke har opsættende virkning.

50 Det skal desuden fremhæves, således som det fremgår af ottende betragtning til direktiv 2005/85, at fortolkningen af bestemmelserne heri skal foretages med respekt for de grundlæggende rettigheder og principper, der bl.a. er anerkendt i chartret.

51 Kendetegnene ved retsmidlet, som er fastsat i nævnte direktivs artikel 39, skal dermed fastlægges i overensstemmelse med chartrets artikel 47, som udgør en bekræftelse af princippet om effektiv domstolsbeskyttelse, og hvorefter enhver, hvis rettigheder og friheder som sikret af EU-retten er blevet krænket, skal have adgang til effektive retsmidler for en domstol under overholdelse af de betingelser, der er fastsat i nævnte artikel (jf. analogt dom Abdida, C-562/13, EU:C:2014:2453, præmis 45 og den deri nævnte retspraksis).

52 I denne henseende fremgår det af forklaringerne til chartrets artikel 47, at artikel 47, stk. 1, er baseret på EMRK's artikel 13.

53 Det bemærkes desuden, at chartrets artikel 19, stk. 2, navnlig bestemmer, at ingen må udsendes til en stat, hvor der er en alvorlig risiko for at blive udsat for umenneskelig eller nedværdigende behandling.

54 Det fremgår af Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols praksis, som i henhold til chartrets artikel 52, stk. 3, skal tages i betragtning ved fortolkningen af chartrets artikel 19, stk. 2, at når en stat beslutter at tilbagesende en udlænding til et land, hvor der er vægtige grunde til at tro, at den pågældende har en reel risiko for at blive udsat for en behandling, der er i strid med EMRK's artikel 3, kræver effektiviteten af retsmidlet, som er fastsat i EMRK's artikel 13, at denne udlænding råder over et retsmiddel med fuld opsættende virkning for fuldbyrdelsen af den foranstaltning, i henhold til hvilken den pågældende kan tilbagesendes (jf. bl.a. Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol, Gebremedhin mod Frankrig, § 67, EMRK 2007-II, og Hirsi Jamaa m.fl. mod Italien, § 200, EMRK 2012-II).

55 Det bemærkes imidlertid, at tvisten i hovedsagen i det foreliggende tilfælde kun vedrører lovligheden af en afgørelse om ikke yderligere at behandle en fornyet asylansøgning som omhandlet i artikel 32 i direktiv 2005/85.

56 Det forhold, at der for et retsmiddel iværksat til prøvelse af en sådan afgørelse ikke er foreskrevet opsættende virkning, er principielt i overensstemmelse med chartrets artikel 19, stk. 2, og artikel 47. Selv om en sådan afgørelse ikke giver en tredjelandsstatsborger ret til at få tildelt international beskyttelse, kan fuldbyrdelsen heraf nemlig ikke i sig selv føre til, at nævnte statsborger udvises.

57 Hvis en medlemsstat inden for rammerne af behandlingen af en asylansøgning før eller efter en afgørelse som den i hovedsagen omhandlede træffer en afgørelse om, at den omhandlede tredjelandsstatsborger skal tilbagesendes som omhandlet i artikel 6 i direktiv 2008/115, skal den pågældende derimod kunne udøve sin ret til effektive retsmidler over for denne afgørelse i overensstemmelse med dette direktivs artikel 13.

58 I denne henseende følger det under alle omstændigheder af Domstolens praksis, at iværksættelsen af et retsmiddel nødvendigvis bør have opsættende virkning, når den udøves i forhold til en afgørelse om tilbagesendelse, hvis fuldbyrdelse kan udsætte den omhandlede tredjelandsstatsborger for at blive idømt dødsstraf eller udsat for tortur eller anden umenneskelig eller nedværdigende straf eller behandling, idet den således over for denne tredjelandsstatsborger sikrer overholdelsen af kravene i chartrets artikel 19, stk. 2, og artikel 47 (jf. i denne retning dom Abdida, C-562/13, EU:C:2014:2453, præmis 52 og 53).

59 Det følger heraf, at det forhold, at der for retsmidlet til prøvelse af en afgørelse som den i hovedsagen omhandlede, hvis fuldbyrdelse ikke kan udsætte den omhandlede tredjelandsstatsborger for en risiko for behandling i strid med EMRK's artikel 3, ikke er foreskrevet opsættende virkning, ikke udgør en tilsidesættelse af retten til en effektiv domstolsbeskyttelse som fastsat i artikel 39 i direktiv 2005/85, sammenholdt med chartrets artikel 19, stk. 2, og artikel 47.

60 Henset til samtlige ovenstående betragtninger skal det præjudicielle spørgsmål besvares med, at artikel 39 i direktiv 2005/85, sammenholdt med chartrets artikel 19, stk. 2, og artikel 47, skal fortolkes således, at den ikke er til hinder for en national lovgivning, som ikke foreskriver opsættende virkning for et retsmiddel iværksat til prøvelse af en afgørelse såsom den i hovedsagen omhandlede om ikke yderligere at behandle en fornyet asylansøgning.

Sagens omkostninger

61 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagens omkostninger. Bortset fra nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Fjerde Afdeling) for ret:

Artikel 39 i Rådets direktiv 2005/85/EF af 1. december 2005 om minimumsstandarder for procedurer for tildeling og fratagelse af flygtningestatus i medlemsstaterne, sammenholdt med artikel 19, stk. 2, og artikel 47 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, skal fortolkes således, at den ikke er til hinder for en national lovgivning, som ikke foreskriver opsættende virkning for et retsmiddel iværksat til prøvelse af en afgørelse såsom den i hovedsagen omhandlede om ikke yderligere at behandle en fornyet asylansøgning.

Underskrifter